

ÇOK ACİLE

GÖNLÜDÜR

FAKUSİYEYİDİ

15/06/2009

40.120

7/7790

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

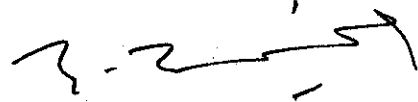
Sayı : B.05.0.İLİ-00-70002-153-99/ 4998
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a)Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 18.05.2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02.-12995 sayılı yazımız.
b) İstanbul Valiliğinin 26.05.2009 tarihli ve B.05.1.EGM.4.34.00.12.07-09/7790 sayılı yazısı.

Ordu Milletvekili Rahmi GÜNER'in 7/7790 sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak İstanbul Valiliğinden alınan ilgi (b) cevabi yazı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Beşir ATALAY
İçişleri Bakanı

EK :

İlgi (b) yazı (5 sahife)

DAĞITIM :

Gereği :

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığma

Bilgi :

Başbakanlığa

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Emniyet Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.4.34.00.12.07-09/ 7790

163980

26/05/2009

Konu : Yazılı Soru Önergesi

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
(İller İdaresi Genel Müdürlüğü)

İlgi : 22.05.2009 gün ve B050İİ.İ0070002.440.429.3/4383 sayılı yazınız.

İlgi sayılı yazı ile Ordu Milletvekili Sayın Rahmi GÜNER'in Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğu ve Sayın Bakanımız tarafından cevaplandırılmasını talep ettikleri (7/7790) esas numaralı soru önergesinin cevaplandırılarak, neticenin bildirilmesi istenmiştir.

Anayasanın Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyeti başlıklı **26'ncı maddesi**; "Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir..." hükmünü

34'üncü maddesi ; "Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir." hükmünü içermektedir.

Uluslar Arası Hukuk'a ve Anayasamıza uygun olan 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu, bu kanunla ilgili illerde gerekli düzenlemelerin yapılması ve uygulanması hususunda Mülki İdare Amirini sorumlu kılmıştır.

2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu 6'ncı maddesinin 2'nci fıkrası; **'Şehir ve kasabalarda ve gerekli görülen diğer yerlerde hangi meydan ve açık yerlerde veya yollarda toplantı veya yürüyüş yapılabileceği ve bu toplantı ve yürüyüş için toplanma ve dağılma yerleri ile izlenecek yol ve yönler vali ve kaymakamlarca kararlaştırılarak alışılmış araçlarla önceden duyurulur. Bu yerler hakkında sonradan yapılacak değişiklikler duyurudan onbeş gün sonra geçerli olur. Toplantı yerlerinin tespitinde gidiş gelişi, güvenliği bozmayacak ve pazarların kurulmasına engel olmayacak biçimde, toplantıların genel olarak yapıldığı, elektrik tesisatı olan yerler tercih edilir.'** ile aynı Kanunun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 3'ncü maddesi hükümleri doğrultusunda, İlimiz sınırları içerisinde açık yer toplantısı yapılacak yerler. **Valilik Makamının 12.01.2009 tarih ve 702 sayılı onayları ile, Şişli Çağlayan Meydanı, Zeytinburnu Kazlıçeşme Alanı, Kadıköy İskele Meydanı ve Kartal Meydanı** olarak tespit ve ilan edilmiştir.

Anayasal bir hak olan açık yer toplantısı düzenleme özgürlüğünün idare tarafından kanunda belirtilen haller dışında engellenemeyeceği, aksine hem toplantıyı düzenleyen hem de toplantıya katılmayan vatandaşların günlük yaşamının olumsuz yönde etkilenmemesi için gerekli düzenlemelerin yapılması ve emniyet tedbirlerinin alınması kanuni zorunluluktur.

M.

Dolayısıyla Mülki İdare Amirliği tarafından toplantı ve gösteri yürüyüşleri için uygun alanların belirlenmesi ve belirlenen alanların, toplantıyı yapacak katılımcıların kamuoyu oluşturabileceği merkezi bir alan olması gerektiği gibi alınacak emniyet tedbirleri açısından da uygun ve gündelik hayatı en az olumsuz şekilde etkileyecek yapıda olması gerekmektedir. Bu doğrultuda sendikal konfederasyonlarının, 1 Mayıs Kadıköy Meydanında kutlanması talepleri Valiliğimize değerlendirilmiş, gerekli çalışmalar yapılarak 2005 yılından itibaren de Kadıköy Meydanı miting alanı olarak ilan edilmiştir.

Ancak Taksim Meydanı günlük hayatı aksatmayacak şekilde geniş katılımlı toplantılar için uygun bir alan değildir. Miting alanları diğer her türlü unsurdan arındırılarak güvenlik tedbirleri alındıktan sonra kontrollü olarak miting katılımcılarının kullanımına bırakılmaktadır.

Bölgede çok sayıda iş yeri, otel, spor kompleksi, hastane ve konsolosluklar olduğu düşünüldüğünde Taksim meydanı için Miting katılımcılarının tam güvenliğinin sağlandığı tipte bir tedbir, katılmayan diğer vatandaşlarımızın gündelik yaşamlarını tamamen durduracak mahiyettedir.

Aldırılacak trafik tedbirleri çerçevesinde alternatif yolların yeterli olmadığı, bölge ve çevresinin çok yoğun bir nüfusa sahip olduğu, bu sebeple meydana gelecek trafik sıkışıklığının ana yollara taşarak İstanbul trafiğini tamamen kilitleyebileceği de değerlendirilmektedir.

Taksim meydanına altı ana caddeden giriş sağlanmakta ve bunlardan ikisi (Cumhuriyet, İstiklal Caddeleri) dışında diğerleri (Gümüşsuyu, Tarlabası, Mete, Siraselviler Caddeleri) yokuş aşağı meyillidir. Düz olan iki cadde ise işyerleri, oteller ve günlük hayatın yoğun olduğu yerlerdir.

Geniş katılımlı toplantılar için alan düzenlemesi ve gündelik hayatın akışına dair gerekli emniyet tedbirleri alınsa dahi toplantının kanunsuz hale dönüşmesi veya toplantıya katılanlara yönelik bir tehdit oluşması nedeniyle alanın boşaltılması amacıyla uygun güzergâh bulunmamaktadır. 1 Mayıs 1977 de meydana gelen olaylar nedeniyle (28) vatandaşımız yaşanan izdihamda ezilerek hayatını kaybetmiştir. Ayrıca, ilimizde neredeyse her hafta bir veya birden fazla miting yapıldığı göz önünde bulundurulduğunda, Taksim meydanının iş hayatı, turizm ve eğlence merkezi olduğundan miting alanı olarak ilan edildiği takdirde mitinglerin önemli bir kısmının burada yapılmak isteneceği ve belirlenen sıkıntıların sürekli devam edeceği de bir gerçektir. Bu çerçevede Taksim Meydanı bu alanlar içerisinde sayılmamıştır.

Yapılmak istenen etkinliklerle ilgili olarak yasaklama yapılmadığı gibi ilgili yasa uyarınca belirlenmiş alanlarda da kutlama yapılması hususunda herhangi bir engel bulunmamaktadır. Bu doğrultuda bazı konfederasyon ve siyasi partilerde Valiliğimize müracaatta bulunmuş ve gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Ancak 2911 sayılı Kanun kapsamında Taksim Meydanında açık hava toplantısı yapılmasına yönelik izin verilmesi mevcut düzenlemeler çerçevesinde mümkün değildir. Bununla birlikte ilgili taraflara Taksim Cumhuriyet Anıtına çelenk bırakılarak saygı duruşunda bulunulması hususunda gerekli kolaylığın gösterileceği veya basın açıklaması yapabilecekleri bildirilmiş, **TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, BİRLEŞİK KAMU-İŞ, BASK ve DİSK** tarafından bu çerçevede yapılan müracaatlar Beyoğlu Kaymakamlığınca değerlendirilerek gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Ancak Valiliğimizce yapılan tebligata rağmen, değişik tarihlerde ilimizin muhtelif yerlerinde yapılan basın açıklamalarında kanunsuz toplantıya çağrıda bulunduğu tespit edildiğinden ilgili konfederasyonlar ve meslek odaları yöneticileri hakkında 30.04.2009 günü Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

Yapılan istihbari çalışmalar ve alınan duyurular neticesinde; yasadışı örgüt mensuplarının Taksim'deki kanunsuz 1 Mayıs gösterilerine ülke çapında tüm illegal kurumları ile katılım sağlamayı hedefledikleri, 30 Nisan'ı 1 Mayıs'a bağlayan gece Taksim bölgesine yakın örgüte mensup şahısların ev, büro, kafe, bar ve diğer sol gruplara ait olan mekânlara güvenlik güçleriyle çatışmaları durumunda kullanılmak üzere taş, sopa, sapan, molotof kokteyli ve benzeri malzemeler bırakılabilecekleri, örgüte müzahir şahıslarında bu mekânlarda kalabilecekleri, 1 Mayıs'ta tek tip kıyafet giyerek yürüyüş yapacakları, terör örgütü mensuplarının ferdi olarak toplanma yerlerine geçiş yapacakları, toplanma yeri olarak AGOS Gazetesi önünde karar aldıkları, güvenlik güçlerinin olası müdahalesi sırasında kullanmak üzere gaz maskeleri temin etmeye çalıştıkları, Taksim'e çıkmalarına izin verilmemesi durumunda pankartlarındaki sopalarla güvenlik güçlerine mukavemette bulunacakları, il dışından ve Anadolu Yakası'ndan gelen örgütlere ait grupların Avrupa Yakası'na geçişlerinin engellenmesi durumunda, engellendikleri yerlerde (özellikle Çamlıca ve Mahmutbey Gişeleri) güvenlik güçlerine mukavemette bulunarak yolu trafiğe kapatacakları, amaçlarını gerçekleştirmek için gerekli tüm hazırlıkları yaptıkları tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilenler doğrultusunda; **5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C bendi**; "İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindendir." hükmünü,

2911 Sayılı Kanunun 27'nci maddesi; "Halka karşı, doğrudan doğruya veya ses yükselten veya ileten herhangi bir alet veya araç ile söz söyleyerek veya seslenerek veya basılmış veya çoğaltılmış veya elle yazılmış veya çizilmiş kağıtları duvarlara veya diğer yerlere yapıştırarak veya dağıtarak veya benzeri araç ve yollarla halkı Kanuna aykırı toplantı veya yürüyüşe özendirmek veya kışkırtmak yasaktır. Bu hareketler güvenlik kuvvetlerince derhal men edilir." hükmünü,

2911 sayılı Kanun 24'ncü maddesinin son fıkrası; "Toplantı veya gösteri yürüyüşlerinin Kanuna aykırı olarak başlaması hallerinde; güvenlik kuvvetleri mensupları, olayı en seri şekilde mahallin en büyük mülki amirine haber vermekle beraber, mevcut imkânlarla gerekli tedbirleri alır ve olaya müdahale eden güvenlik kuvvetleri amiri, topluluğa dağılmaları, aksi halde zor kullanılarak dağıtılacakları ihtarında bulunur ve topluluk dağılmazsa zor kullanılarak dağıtılır." hükmünü amirdir.

2559 sayılı Polis Vazife Ve Salahiyet Kanunu'nun 16'nci maddesi; "Polis, görevini yaparken direnişle karşılaşması halinde, bu direnişi kırmak amacıyla ve kıracak ölçüde zor kullanmaya yetkilidir.

Zor kullanma yetkisi kapsamında, direnmenin mahiyetine ve derecesine göre ve direnenleri etkisiz hale getirecek şekilde kademeli olarak artan nispette bedenî kuvvet, maddî güç ve kanunî şartları gerçekleştiğinde silah kullanma yetkilerini ifade eder." hükümleri gereğince,

1 Mayıs günü Taksim Meydanı başta olmak üzere İlimiz genelinde yapılacak kanunsuz gösterilerle ilgili olarak **"1 Mayıs 2009 İl Geneli Emniyet Tedbirleri Valilik Makamının 29.04.2009 tarih ve 2482-14 sayılı olurları ile aldirılarak 01.05.2009 günü saat 05.30'dan itibaren uygulanmaya konulmuştur.**

Alınan emniyet tedbirlerinde, Cumhuriyet anıtına Çelenk Bırakma ve Saygı duruşu programları ile ilgili olarak **TÜRK-İŞ, BİRLEŞİK KAMU-İŞ, HAK-İŞ ve BASK** temsilcilerinin Dolmabahçe'de toplanarak Gümüşsuyu Caddesi üzerinden meydana giriş yapacakları, **DİSK, KESK, TMMOB, TTB**, siyasi partiler ve sivil toplum kuruluşları üyelerinin ise Pangaltı'nda toplanarak Cumhuriyet Caddesi üzerinden alana giriş yaparak anma ve çelenk bırakma programlarını gerçekleştirebilecekleri, programlara katılımların temsili düzeyde olacağı, marjinal oluşumların kortejlere katılmalarına ve alana girişlerine kesinlikle müsaade edilmeyerek kanunsuz gösterilere fırsat verilmeyeceği belirtilmiş ve 1 Mayıs 2009 günü saat 08.30 ila 13.30 saatleri arası Cumhuriyet anıtına çelenk bırakma ve anma etkinliklerinin yapılması sağlanmıştır.

Alınan tüm tedbirlere, yapılan tebligatlara, yazılı ve görsel basın-yayın organlarında konuya ilişkin yapılan açıklamalara rağmen, 1 Mayıs kutlamaları adı altında kanunsuz olarak Taksim Meydanına çıkmak isteyen bazı marjinal gruplar, kendilerine engel olmak isteyen güvenlik güçleri ile çatışmaya girmişler, güvenlik güçlerine karşı molotoflu, taşlı, sopalı, misketli, sapanlı saldırılarda bulunarak **(1) Başkomiser, (20) polis memuru ile (10) sivil vatandaşımızın yaralanmalarına ve (48) otoyol, (18) mülke ve (4) adet kamuya ait otoyol zarar vermişlerdir.**

2009 yılı 1 Mayıs kutlamalarının huzur ve barış ortamında gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla sendika ve meslek odalarının yöneticilerine, 2911 sayılı Kanuna göre Valiliğimizce önceden tespit ve ilan edilen alanlardan birine müracaat edilmesi halinde gerekli kolaylığın gösterileceği, 2911 Sayılı Kanun hükümlerine riayet etmek ve makul bir sayıda olmak kaydıyla Cumhuriyet Anıtı'na çelenk bırakabilecekleri veya basın açıklaması yapabilecekleri, bunun dışında Taksim Meydanı'nın çok geniş katılımlı toplantılar için uygun olmadığı belirtilmiş ve 1 Mayıs İmek ve Dayanışma Günü kutlamaları ile ilgili 2911 sayılı kanun kapsamında belirlenen alanlar için Valiliğimize, Taksim Cumhuriyet Anıtına Çelenk bırakma ve anma programları için ise Beyoğlu Kaymakamlığına yapılan müracaatlar uygun görülerek gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Valiliğimizce alınan tüm karar ve tedbirler 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu, 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununu ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu kapsamında alınmış ve uygulamaya konulmuştur.

Bu çerçevede 01.05.2009 günü TÜRK-İŞ, BİRLEŞİK KAMU-İŞ ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarının ve siyasi partilerin katılımıyla Kadıköy meydanında kutlama yapılmıştır.

Ayrıca Beyoğlu Kaymakamlığına yapılan düzenleme doğrultusunda müracaat eden sendika konfederasyonları ile birlikte siyasi partiler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları tarafından Taksim Cumhuriyet Anıtı'na çelenk, Kazancı Yokuşu'na karanfil bırakılması sonrası Anayasa'nın **Düşüncüyü Açıklama ve Yayma Hürriyeti** başlıklı 26'ncı maddesine göre basın açıklaması yapılması hitamı herhangi bir olumsuzluk yaşanmadan grupların normal olarak dağılması sağlanmıştır.

Ayrıca marjinal oluşumlar tarafından Taksim Meydanına çıkmak amacıyla yapılan kanunsuz gösterilere 2911 sayılı Kanunun 24'üncü ve 2559 sayılı PVSK'nun 16'ncı maddeleri doğrultusunda müdahale edilerek 88 şahıs hakkında gerekli yasal işlem yapılmıştır.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mobese Sistemi, Şehir Görüntüleme Projesi Kapsamında 2005 yılında ilk etapta 571 kamera kurulmuştur. Bunlara ilave olarak günümüze kadar 2943 kamera daha ilave edilmiş ve bugün itibariyle toplamda 3514 kameraya ulaşılmıştır. Halen 400 adet kamera kurulum çalışması devam etmektedir.

Bununla birlikte; Nevruz, Uluslar arası kongreler ve 1 Mayıs gibi günlerde güvenliği maksimum sağlamak ve doğabilecek sıkıntıların tespiti ile meydana gelebilecek olayların yönetilmesinde kolaylık sağlayabilmek amacıyla gecici ek kamera sistemleri kurulmaktadır. Bu kapsamda Şişli İlçesindeki DİSK binasının bulunduğu sokak 1 Mayıs etkinliklerinde güvenlik açısından önem arz eden noktalardan biridir. Bu nedenle bahse konu sokağa ve ana caddeye 6 adet mobil kamera yerleştirilmiştir.

1 Mayıs kutlamaları kapsamında Şişli, Beyoğlu, ve Kadıköy bölgesinde ilave kamera çalışmaları yapılmıştır. Mayıs kutlamaları bahse konu bölgelerde toplam 250 kamera ile izlenmiştir. Bütün bu çalışmalar; Emek ve Dayanışma Günü olarak tatil edilen 1 Mayıs kutlamalarının huzurlu, güvenli ve neşe içinde yapılmasının sağlamak amacıyla İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Muammer GÜLER
Vali